

ОСКАР ВАЙЛД

Велитенъ
себелюбъ

ОСКАР ВАЙЛД

Велетень-себелюб

Переклав з англійської мови
МИХАЙЛО ЛОГОШЬКИЙ

diasporiana.org.ua

1 9 4 7

Накладом Видавничої Співки „Українське Слово“

Druck: Mittelbayerische Zeitung, Regensburg

ПРО ОСКАРА ВАЙЛДА

— Усі діти добрі та гарні, поганих і злих дітей нема, — отак говорив великий приятель дітей і молоді, один з найкращих англійських письменників, Оскар Вайлд.

— Діти бувають неслухняні, нечемні або люблять збиткувати; але дітей не вільно бити і суворо карати! Дітей треба любити і з любов'ю виховувати. Кожна дитина може набратися поганих звичок, коли вона перебуватиме серед злого товариства або зі злих примірів. Але тоді треба таку дитину ще більше любити та ще з більшою обережністю мов хворого, вести за руку. Діти найбільша радість для батьків.

Оскар Вайлд, син славного Ірландського хірурга, народився в місті Дебліні 15. жовтня 1856 року. Його мати, відома письменниця і поетка, писала під прибраним прізви-

шем „Сперанда“, змалку вщепила сво-
му синові любов до поезії та до лі-
тератури. Оскар Вайлд писав пое-
зії, оповідання, але найцінніші його
твори - це оповідання для дітей. Це
перлини світової літератури, що на
них взираються та виховуються со-
тні тисяч дітей. Бо ці оповідання
перекладені на всі світові й на ук-
раїнську мови, — вони завжди нові
і наче вчора написані.

Одне з найцінніших та найбіль-
ше виховних оповідань — це „Зоря-
ний хлопчина“, „В країні братів і се-
стер“ та багато інших.

Останні роки життя провів Ос-
кар Вайлд у Франції, в місцевині
Бернваль, помер у Парижі 30-го ли-
стопада 1900 року, залишаючи по
собі на вічну пам'ятку найкращий
подарунок для літвора і юнацтва -
свої оповідання.

Нанашко

Кожного пополудня, коли діти верталися зі школи, бігли до Велетневого саду й бавилися там весело. Велетень був у гостях.

Велетнів сад був чудовий, м'яко було на зеленій траві, а над травою, наче зірки, колисалися гарні квіти. І було ще там дванадцять брескинь, що весною пвили пречудовими квітами, рожевими або подібними до перел, а коли осінь приходила золота, вгиналися брескині під своїми обильними овочами.

Пташки прилітали й сідали на гильках дерев, вони так любо співали, що діти переставали бавитися і слухали пташиного співу. „Які ми тут щасливі.“ — говорили до себе діти.

Одного дня Велетень вернувся додому. Він був у гостях у свого приятеля, корпійського людодіа. Був у нього сім повних років. Коли минуло сім років, він сказав уже все,

що мав сказати своєму приятелеві та постановив вернутися до свого замку. Коли ж він побачив дітей, що бавилися коло його ставу, крикнув:

— Гей, а ви що тут робите?!

Діти дуже налякалися і зі страху, мов горобчики, розбіглися.

„Цей сад мій власний, — кричав Велетень, — нікому не вільно там гуляти, тільки мені самому.“

А далі поставив він високий мур довкола саду та й написав ще таблицю:

•

В И Н О В Н И К И будуть покарані

Велетень тільки те й робив, що про себе дбав.

З тої пори діти не мали де бавитися. Вони пробували бавитися на дорозі, однак на дорозі було багато пороху і твердого каміння, то ж дітям це не було до вподоби. Вони ходили довкола високого муру, як верталися зі школи та згадували, який то гарний сад за цим муром. „Які ми там щасливі були.“

Потім прийшла весна, та в усій

околиці було небагато квітів і мало пташенят. А в саді Велетня далі ще була зима. Пташки не хотіли співати в саді, бо там не було дітей, а дерева забули цвісти. Гарненька взгзз викинула голівку з трави, та коли побачила таблицю з пересторогою, їй дуже жаль стало дітей, і вона сховалася в землю та далі спала. Одинокі, що їм це подобалося, були: Сніг і Мороз. „Весна забула про цей сад — говорили вони — то ми житимемо тут увесь рік.“

Сніг покрив траву білою габою, а Мороз помалював усі дерева сріблом. Потім загостив ще на їх прохання Північний Вітер, з'одягнений в кожух, та віяв увесь день по саду, зривав ще з хат комини. „Це чудове місце, — говорив він, — мусимо ще прикликати до нас Градову тучу.“ То ж прилетів до них і Град. Він щодня по три години тарабанив по замковім даху, аж поки не розбив усіх дахівок. А потім гнався безупину довкола саду так швидко, як тільки потрапив. Він мав сірий,

наче вовкулака, одяг, а його віддих був мов льодові криги.

„Не розумію, чому Весна так ба-ряться, — сказав Велетень - себелюб, сидячи при вікні та споглядаючи на холодний білий сад. — Думаю, що бу-де зміна погоди.“

Одначе ні Весна, ні Літо не над-ходили. Осінь дала золоті овочі всім садам, тільки про сад Себелюба зо-всім призабула. „Він недобрий ску-пар“ — сказала золота Осінь.

Так була там Зима весь час; Мо-роз, Град, Вітер і Сніг панували в са-ді Велетня - себелюба.

Одного ранку Велетень збудив-ся зі сну та почув приємну музику: Вона так любо звучала в його ву-хах, що він подумав собі: „Деся по-близу були королівські музики.“

А справді це лише мала коно-пляночка співала під його вікном. Та Велетень вже давно, давно не-чув ніякого співу в саді, тому спів конопляночки причувся йому най-гарнішою музикою в світі. Зчерги і Град перестав вдаряти над його головою, і Північний Вітер перестав

віяти. Чудовий запах доходив до нього крізь відчинене вікно. „Весна прийшла нарешті.“ — сказав Велетень, зірвався хутко з ліжка і виглянув надвір.

Що ж він там побачив? — О, дуже дивну картину він побачив.

Малі діти повлазили до саду крізь діру в мурі й сиділи на гільках дерев. На кожному дереві, яке Велетень міг бачити, силіла маленька дитинка. А дерева так зраділи поворотом дітей, що вкрилися квітками й колисали легенько гиллям над голівками дітей. Пташки літали довкола й радісно шебетали, а квітки підносили свої голівки понад зелену траву та весело всіміхалися. Мила була ця картина: лише в одному куточку саду була ще Зима. Це був найдавший куток у саді, а там стояв маленький хлопчина. А був він такий малосінький, що не міг досягти галузки на дереві, тому він ходив і ходив довкруги і гірко плакав. Дерево теж було покрите інеєм і снігом, а Вітер віяв з півночі й тирмозив деревом.

„Вилізъ, хлопчику.“ — просило дерево і своє віття нахилило додолу так низько, як лише могло. Одначе хлопчина таки був замалий, щоб вилізти на дерево. Тоді сталося щось дивне. Серце Велетня зм'якло: — „Який то я був себелюб, — сказав він, — тепер я знаю, чому весна не хоче сюди завітати. Я посаджу цього малого хлопчину на вершок дерева, а потім розвалю мур. Мій сад буде від сьогодні місцем дитячих забав назавжди.“ Йому справді було дуже жаль того, що він досі чинив; у Велетня совість докірjala.

Він зійшов стежкою в долину, відчинив тихенько двері та пішов у сад. Але як діти його побачили, дуже настрашилися, і знову як малі горобенята втікали. І знову настала Зима. Один лише малий хлопчинка не втікав, бо очі його так зайшли сльозами, що він і не бачив, коли Велетень прийшов до саду. А той підкрався до хлопчика, взяв його ніжно на руки та посадив на дерево. І дерево зараз відкрилося білими квіточками, прилетіли ще пташки, сіли

на дереві та радісно цвірінькали. А малий хлопчина розхилив свої рамена, обняв Велетня за шию і поцілував його. Інші діти побачили, що Велетень не сердиться вже, вони знову збіглися і тоді прийшла з ними Весна. „Тепер, дітоньки, цей сад буде ваш.“ — ласкаво сказав Велетень, а потім узяв в обі руки важкий топір та розвалив мур. І коли люди йшли на базар, побачили, що Велетень бавиться з дітьми в найгарнішому саді, бо такого чудового саду ніколи вони ще не бачили.

Діти бавились у саді цілісінький день, а вечером прийшли до Велетня і сказали йому: „Добраніч.“

„А де ж ваш маленький побратим, — спитав Велетень, — той малий хлопчинка, що його я підісе на дерево бавитися?“

Велетень найбільше полюбив того хлопчину, бо той цілував його.

„Ми не знаємо, — відповіли діти, — він пішов десь...“

„Мусите конче сказати йому, щоб він завтра прийшов до саду,“ просив Велетень, але діти таки на-

правду не знали, де живе хлопчина, вони скорше не бачили його; Велетень з приводу цього дуже посумнів.

Кожного пополудня, по навчанні, приходили та бавилися з Велетнем. Одначе маленький хлопчина не являвся більше.

З того часу Велетень був дуже добрий для всіх дітей, але дуже тужив за своїм малим другом і часто згадував про нього.

„Я хотів би його побачити,“ говорив Велетень.

Роки йшли і старівся Велетень; він не мав уже сили бавитися з діточками, тому сидів у глибокому фотелі й тільки придивлявся дитячій забаві. Він бачив ще, що його сад найкращий у світі. „Маю багато чудових квіток, одначе діти, -- вони таки найкращі квіти.“ -- думав старик.

Одного ранку, взимі глянув Велетень крізь вікно на свій сад, і тепер він уже не навидів зими, бо добре знав, що Весна лише заснула, а квітки теж відпочивають.

Нараз він почав з поливу протирати очі та довго дивитися. - Це ж

у найдальшому кутку саду було дерево, вкрите гарним білим квіттям. Всі гильки на дереві були золоті, а срібні овочі звисали до землі. Під деревом стояв маленький хлопчина, якого він дуже любив, і так уже давно не бачив.

Велетень швиденько побіг до саду, бо дуже хотів стрінутися з любим хлопчиною. Але коли він прийшов зовсім близько до хлопчини, лице його спалахнуло від люті і він запитав: „Хто посмів тебе зранити?“

На долонях хлопця були сліди від двох цвбків і такі самі близни були на ногах хлопця.

„Хто відважився тебе зранити?“ — ще раз крикнув грізно Велетень. „Скажи, хай візьму мій великий меч та уб'ю того поганого людя!“

„Ні, не годиться. — відповів хлопець, — це знаки любови.“

„А ти, хто такий?“ — спитав Велетень і дивний страх пройняв його.

Хлопець усміхнувся до Велетня і сказав: „Ти дозволив мені бавитися в твоєму саді, сьогодні ти підеш зо мною до мого саду, до Раю.“

Коли ж пополудні діти прибїгли до саду бавитися, побачили Велетня, що мертвий лежав під деревом і все його тіло покрите було найкращими, білими як лілея, квітами. Велетня не було вже між живими; його душа помандрувала до неба.

— А знаєте, - хто забрав Велетня до раю?

— Малий хлопчина, що Йому на ім'я Ісус.

К і н е ц ь

КНИЖКИ ДЛЯ МОЛОДІ

Тарас Шевченко:

КОБЗАР, том I

ціна 8 нм

“ “ II

ціна 8 нм

Іван Франко:

ЗАХАР БЕРКУТ, істор. повість стор. 158, ціна 10 нм

Андрій Чайковський:

НА УХОДАХ, істор. оповідання, том I, стор. 104,

ціна 6 нм

НА УХОДАХ, том II, стор. 124,

ціна 6 нм

ЗА СЕСТРОЮ

ціна 5 нм

КОЗАЦЬКА ПОМСТА

ціна 6 нм

А. Кашенко:

ЗРУЙНОВАНЕ ГНІЗДО

ціна 7 нм

Юрій Косач:

ДЕНЬ ГНІВУ, з циклю Цезар степів, стор. 136

ціна 8 нм

Федір Дудко:

ЧОРТОРИЙ

ціна 10 нм

ОТАМАН КРУК

ціна 5 нм

Теодосій Осъмачка:

ПОЕТ, пєема на 23 пісні, стор. 154

ціна 14 нм

СТАРШИЙ БОЯРИН

ціна 8 нм

Іван Крипякевич:

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

ціна 4 нм

Ю, Тарнович:

ХОЧУ БУТИ ЗДОРОВИЙ

ціна 5 нм

Оскар Вайлд:

ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИНА

ціна 3.50 нм

Замовлення слати на адресу:

VERLAGSGESELLSCHAFT „UKRAINISCHES WORT“

Ⓕа Regensburg, Ganghofersiedlung